

Asia: VN/12230/2024

Hallituksen esityksen luonnos laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ilmatieteen laitos kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitysluonnokseen laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyvistä laeista. Ilmatieteen laitoksen näkökulma koskee sää-, keli- ja ilmastotietoja ja niiden hyödyntämistä osana liikennejärjestelmän digitaalisia tietopalveluita.

Sää- ja keliolosuhteilla ja niiden ennakkoinnilla on suuri merkitys eri liikennemuotojen turvallisuuteen ja sujuvuuteen. Ilmatieteen laitoksen tuottamat erilaiset havainnot, ennusteet ja varoitukset ovat liikenteen olosuhdepalvelujen keskeinen osa. Laitos on näiden tietojen ja palveluiden kautta integroitunut osaksi liikennesektorin viranomaistoimintaa, liikennejärjestelmää ja liikenteen ekosysteemejä. Tiedoilla on eri liikennemuotoja käyttävien liikkujien ohella olennainen rooli esimerkiksi liikenteen ohjauskeskuksissa, lennonvarmistuksessa, talvimerenkulussa, väylien hoidon järjestämisessä, älykkään liikenteen ja sen digitaalisen kaksosen kehityksessä.

Ilmatieteen laitos myös tuottaa uutta tietoa ja data-aineistoja monista liikennejärjestelmälle olennaisista kysymyksistä, esimerkiksi ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautumiseksi. Palvelut ja niihin liittyvä osaaminen antavat pohjan ympäristö- ja ilmastonäkökulmasta kestäville toimille ja innovaatioille, tutkimukselle ja kehitykselle liikenteeseen ja liikennejärjestelmään liittyvissä kysymyksissä.

Liikenteen digitaalisten tietopalvelujen mielessä olennaista on, että reaaliaikaiset säähän liittyvät tiedot ovat lakiesityksessä viitattujen kansallisen yhteyspisteen ja liikenteen perustietopalveluiden piirissä soveltuvalla tavalla hyödynnetty. Tietojen integraatio muihin järjestelmiin onnistuu Ilmatieteen laitoksen datarajapintojen avulla. Vastaavia tietoja on toisaalta hyödynnettävissä Ilmatieteen laitoksen portaalipalveluiden kautta ja laitoksen päivystysten tuottamat meteorologi- ja muut asiantuntijapalvelut ovat liikennealan toimijoiden ulottuvilla.

Lain toimeenpanossa on tärkeää, että Ilmatieteen laitoksen tuottamat säähän ja olosuhteisiin liittyvät tiedot kytkeytyvät tehokkaasti osaksi liikennejärjestelmän digitaalisia tietopalveluita.

Poutiainen Jani
Ilmatieteen laitos